

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/123/2023
Identifikačné číslo spisu:	4218204270
Dátum vydania rozhodnutia:	27.06.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4218204270.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobcu: R. Z., nar. XX. X. XXXX, bytom N. XXX, zastúpeného: JUDr. Jozef Veseľý, advokát so sídlom Mierová 1, Veľký Krtíš, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, IČO: 00 166 481, v konaní o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, vedenom na Okresnom súde Komárno sp. zn. 7C/67/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 22. marca 2023 sp. zn. 25Co/118/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno (ďalej len „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom zo dňa 23. septembra 2022 pod č. k. 7C/67/2018-371 žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody v sume 2 910,29 eura v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia (I. výrok), žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 2 000 eur v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia a vo zvyšku súd žalobu zamietol (II. výrok) a žalobcovi priznal voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok).

1.1. Uviedol, že žalobca sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Prvé rozhodnutie pod č. k. 7C/67/2018-155 bolo rozhodnutím KS Nitra pod č. k. 25Co/61/2020-188 zo dňa 29. 07. 2020 zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Preto viazaný právnym názorom odvolacieho súdu po zistení skutkového stavu, ho posúdil podľa § 1 písm. a), písm. c) zákona č. 514/2003 Z. z., § 2, § 3 ods. 1, 2, § 4, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 8, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. a uviedol, že žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu škody - náhradu trov právneho zastúpenia v sume 2 910,29 eura a nemajetkovej ujmy v sume 25 000 eur na tom skutkovom základe, že voči nemu bolo vznesené obvinenie, bola podaná obžaloba. Z uznesenia KS TN pod č. k. 23Tov/1/2017-345 vyplýva, že bol oslobodený. Citoval zo zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorého právnym záverom bol viazaný. Nárok na náhradu

škody spôsobenej začatím trestného stíhania posúdil ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. V konaní musí byť konštatované nielen porušenie práva, ale aj vznik nemajetkovej ujmy, ak na jej uspokojenie nie je postačujúcim ospravedlnenie alebo iná forma satisfakcie. Ďalej uviedol, že žalobca preukázal výšku škody, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá sa nedá určiť odhadom, pričom je potrebné prihliadať k zákonnej požiadavke, aby vznik škody bol v príčinnej súvislosti s namietaným nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom, ako aj s jej presne verifikovateľnou výškou, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov, ktoré nastali po nezákonnom rozhodnutí a v dôsledku nesprávneho úradného postupu v živote žalobcu s poukazom na jeho postavenie v rodine, v spoločnosti a podobne.

1.2. Žalobcovi priznal nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (§ 5 ods.1 zákon č. 514/2003 Z. z.). Žiadal priznať (okrem iného) náhradu škody vo výške trov právneho zastúpenia v trestnom konaní zahŕňajúce účelne vynaložené náklady a odmenu za zastupovanie podľa tarifnej odmeny advokáta v sume 2 910,29 eura. Žalobca splnil zákonné podmienky pre priznanie náhrady škody, trov právneho zastúpenia v trestnom konaní. Predložil špecifikáciu trov obhajoby s odkazom na vyčíslenie a uplatnenie trov obhajoby zástupcu žalobcu.

1.3. Pri určení sumy nemajetkovej ujmy prihliadal k relevantným skutočnostiam, na základe ktorých došlo v osobnom živote žalobcu k zásadnej zmene, porovnaním jeho životných podmienok po začatí trestného stíhania s obdobím pred začatím trestného stíhania, kedy bol zamestnaný, a aj bez očakávaného príjmu z účasti na misii v Afganistane si vedel zabezpečiť svoje potreby z výkonu práce (dochádzku do práce z okresu KN do Levíc a bežné osobné potreby), riadne uhrádzal úver na kúpu RD, vedel uhrádzať dohodnuté výživné v sume 130 eur/mesiac na mal. N. Z. nar. v r. XXXX atď. Z podanej žaloby, ako aj z výpovede svedkov O. N. a R. G. mal preukázané, že žalobca sa v minulosti zúčastnil dvoch zahraničných misií. V armáde pôsobil viac ako 16 rokov, práca pre neho bola otázkou prestíže, samorealizácie... aj keď účasť na zahraničných misiách nebola nárokovateľná. Bol vybratý do užšieho výberu vojakov zúčastňujúcich sa výcviku, ktorý bol podmienkou účasti na misii. V dôsledku prebiehajúceho trestného stíhania mu nebolo umožnené zúčastniť sa výcviku a zahraničnej misie v Afganistane. V dôsledku nedôvodného trestného stíhania bol vystavený životnej situácii, kedy mal dlhodobo sedieť doma v čase od augusta 2014 do 30. 09. 2017 v strese, bez perspektívy hmotného zabezpečenia, v neistote ohľadne svojej budúcnosti. V dôsledku zmien v osobnom živote k horšiemu z profesionálneho hľadiska, v dôsledku trestného stíhania mal úplne pozastavený kariérny rast súvisiaci s dosahovaním plánových vyšších hodností a vyššieho príjmu, z hľadiska osobného zabezpečenia, ktoré si dlhodobo počas práce v Armáde SR právom budoval. Išlo o vojaka profesionála s potrebou seberealizácie, osobného rastu v záujme potrieb Armády SR, ktorý odrazu v dôsledku nezákonného trestného stíhania zostal doma v jednej izbe s družkou, bez dlhodobej možnosti opustenia nahláseného bydliska, s obmedzeným príjmom. Preto nemožno dosiahnuť satisfakciu len ospravedlnením sa, ale je nevyhnutné priznať nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy. Ujmu možno vyjadriť len ako nemajetkovú ujmu, priznanú v sume 2 000 eur. Trestné stíhanie malo závažný negatívny dopad na život 37-ročného žalobcu vo všetkých jeho oblastiach života (žalobca sa narodil v r. XXXX a trestné stíhanie bolo zahájené v r. 2014). Okrem uvedeného prihliadol k zníženiu platobnej schopnosti. Nielenže nevedel splácať riadne úver na kúpu RD, ale sa dostal do databázy neplatičov evidovaných zo strany bánk, čím sa mu na dlhú dobu obmedzila možnosť ďalšieho zveľaďovania majetku. Z výpovede bývalej manželky mal preukázaný nedoplatok na výživnom. Neplnenie si vyživovacej povinnosti mohlo zanechať negatívny odraz na jeho vzťahu so synom, ktorý túto informáciu mohol získať od svojej matky o obmedzených finančných zdrojoch rodiny, a ktorá skutočnosť umocnila možno aj zložitý vzťah syna k otcovi (nedostatok osobného kontaktu, neplnenie si vyživovacej povinnosti,...), čím žalobca stratil možnosť spolupodieľať sa na výchove, trávení času so synom. V dôsledku riadneho neplnenia si vyživovacej povinnosti možno predpokladať, že utrpel aj jeho kredit, otcovská autorita v očiach syna tým, že sa nemohol podieľať na úhrade hoci aj nevyhnutných majetkových potrieb porovnateľných s ostatnými spolužiakmi, rovesníkmi.

1.4. Vo vzťahu k vyplatenej sume 28 820,70 eura poznamenal, že suma predstavuje náhradu tzv. hrubej mzdy, zadržaný príjem vo výške 60 % mzdy. Žalobca mal príjem v rozsahu 40 %, v sume 325 eur.

1.5. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalobca je vyučený ako obrábač kovov. Bol zabezpečený pravidelným mesačným príjmom, v období od augusta 2014 do 30. 09. 2017 v sume 325 eur /mesiac. Pretože s ním sa pracovná zmluva ďalej nepredĺžila, k 01. 10. 2017 po odrobení necelých 20 rokov mal

nárok na výsluhový dôchodok. Výsluhový dôchodok od 01. 10. 2017 poberá v sume 430 eur.

1.6. O trovách konania súd rozhodol podľa § 251 CSP, § 262 ods. 1 CSP. Uviedol, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody v sume 2 910,29 eura a nárok na nemajetkovú ujmu v sume 25 000 eur, nárok na náhradu trov tohto konania. Priznal mu nárok na náhradu škody v plnej sume 2 910,29 eura a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2 000 eur. V konaní úspešná strana sporu si uplatnila nárok na náhradu trov konania a na základe uvedených súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že procesne úspešnej strane sporu, a to žalobcovi priznal nárok na náhradu trov v plnom rozsahu vo výške 100 % v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Základ pre výpočet tejto sumy predstavuje jednak plný úspech v časti náhrady škody v sume 2 910,29 eura a vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy suma 2 000 eur aj keď v prevyšujúcej 2 000 eur žalobu zamietol. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je založený na voľnej úvahe súdu, a preto by bolo nepochybne skresľujúce z hľadiska náhrady trov konania, ak by priznal len tzv. čistý úspech, ktorý by v tomto prípade mohol byť kontraproduktívny, t. j. vyústiť do neúmerneho finančného zaťaženia úspešnej strany, žalobcu.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) v poradí druhým rozsudkom zo dňa 22. marca 2023 č. k.: 25Co/118/2022 - 456 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti II. výroku v zamietajúcej časti zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 4 000 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. (I. výrok) V časti náhrady trov konania rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (II. výrok) a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. (III. výrok)

2.1. V odôvodnení uviedol, že v danom prípade žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. V zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 517/2008 Z. z. sa výška nemajetkovej ujmy určuje s prihliadnutím najmä na a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b/ závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Ustanovením § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 517/2008 Z. z. bol stanovený minimálny limit výšky nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami uvedenými v § 7 a § 8 tohto zákona (tak, že jej výška je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody). Zákon č. 215/2006 Z. z. bol zrušený zákonom č. 274/2017 s účinnosťou 01. 01. 2018. Z ustanovenia § 35 citovaného zákona v prechodných ustanoveniach vyplýva, že konania začaté do účinnosti zákona sa dokončia podľa predpisov platných do 31.12.2017. V zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa § 17 ods. 2 tohto zákona nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu (pričom osobitným predpisom sa tu podľa poznámky pod čiarou rozumie zákon č. 215/2006 Z. z.). Zákom č. 412/2012 Z. z. bol teda stanovený maximálny limit výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

2.2. Poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). Pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napríklad Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo). Okrem toho Európsky súd pre ľudské práva vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napríklad Público - Comunicação Social, S. A. v. Portugalsko). Pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko).

2.3. V rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/177/2005, 4Cdo/171/2005, 6Cdo/37/2012, 6MCdo/15/2012, 3Cdo/19/2018 a 7Cdo/100/2017 (priamo sa zaoberajúce vymedzenou právnou otázkou), bol opakovane potvrdený určitý právny názor, ktorý neskôr nebol prekonaný. Uvedený právny názor formuloval najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/19/2018 nasledovne: „na záveroch

najvyššieho súdu o povinnosti všeobecného súdu určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, ku ktorým dospel najvyšší súd skôr už v rozhodnutiach, v ktorých bol uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 58/1969 Zb., nezmenili neskôr nič ani zákon č. 517/2008 Z. z., ani zákon č. 412/2012 Z. z.. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z. z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva. Výška náhrady nemajetkovej ujmy je vždy závislá - popri zákonných predpokladoch a judiciálnej ustálenej praxe - od výsledku posúdenia individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Vyplyva to predovšetkým z toho, že ustanovenie § 17 ods. 3 a 4 platného zákona č. 514/2003 Z. z. predstavuje normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá nie je stanovená priamo právnym predpisom, a ktorá tak prenecháva súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, iba málo obmedzeného okruhu okolností. Závery súdov pri posudzovaní nastolenej otázky sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súdy viedli k prijatiu toho - ktorého rozhodnutia.

2.4. Žalobca nemajetkovú ujmu odvodzoval neúčastou na misii, následným služobným rastom, zvyšovaním platu, hodnosti, nemožnosťou sa zamestnať, pretože sa musel zdržiavať v mieste pobytu a musel sa hlásiť nadriadenému, jeho rodinným životom. Odvolací súd sa nestotožnil s jeho názorom o dopade trestného stíhania na rodinný život. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že k rozpadu manželstva a jeho rozvodu došlo pred začatím trestného stíhania. Žalobca žil v spoločnej domácnosti s družkou u jej rodičov, za bývanie a stravu neplatil. Po skončení trestného konania a jeho oslobodenia mu bola vyplatená náhrada mzdy, o ktorú mal znížený príjem. Podstatné je, či konaním žalovanej došlo k zásahu do profesionálneho života takým spôsobom, že mu bol znemožnený služobný postup, účasť na misiách a vyšší príjem s tým súvisiaci. Žalobca po oslobodzujúcom rozsudku nemal záujem zostať v služobnom pomere. Potvrdil to vo svojej výpovedi a potvrdila to jeho družka a sestra. Vo svojej výpovedi uviedol, že mal odpracovaných 19 rokov. Mal hodnotu desiatnika na 5 rokov, musel by požiadať o vyššiu hodnotu, ak chcel zostať v armáde, nepožiadaval o ňu pre prebiehajúci spor. Nepožiadaval o zvýšenie hodnosti na čatár, lebo sa mal zmeniť zákon o výsluhovom dôchodku. Služobný pomer skončil na základe svojho rozhodnutia. Bol dočasne prepustený zo služobného pomeru podľa § 65 ods. 1 zákona č. 346/2005 Z. z., pretože bol trestne stíhaný za prečin porušovania povinnosti dozornej služby podľa § 408 ods. 1 Trestného zákona. Personálnym rozkazom riaditeľa personálneho útvaru Ozbrojených síl SR č. 3857 zo dňa 06. 07. 2017 podľa § 83 ods. 1 písm .m) zákona č. 281/2015 Z. z. bol prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka v stálej službe podľa § 223 ods. 1 zákona č. 281/2015 Z. z., na základe čoho mu skončil služobný pomer z dôvodu uplynutia výsluhy v hodnosti podľa zákona č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl SR. Jeho tvrdenie, že nemohol nastúpiť pre možnú šikanu, je hypotetické. Odišiel zo služobného pomeru preto, že mal odpracovaných 20 rokov a vznikol mu nárok na dôchodok. Rovnako je hypotetické, že by účasťou na cvičeniach bol zaradený na misie. Počas celého konania sa bránil oslobodzujúcim rozsudkom. Odvolací súd poukázal na to, že trestné konanie pred orgánmi činnými v trestnom konaní a konanie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru sú dve odlišné konania, zverené zákonmi odlišným orgánom, upravené odlišnými právnymi predpismi. Otázka trestnoprávnej zodpovednosti nie je zhodná so skutočnosťami, ktoré tvoria podklad pre prijaté personálne opatrenie - prepustenie zo služobného pomeru. Správne orgány vo veciach služobného pomeru majú zákonom danú kompetenciu konať samostatne, nezávisle od výsledkov iného, napr. trestného konania. Ani samotný záver orgánov činných v trestnom konaní o vine, resp. nevine žalobcu zo spáchania trestného činu nemôže mať žiaden vplyv na závery orgánov v personálnom konaní. Prípadný oslobodzujúci rozsudok taktiež neznamená, že žalobca sa nedopustil porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pretože takéto porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti nemusí dosahovať intenzitu trestného činu. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 296/2014 uviedol, že v prípade prepustenia príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru ide o personálne opatrenie za porušenie

pracovnej prisahy a služobnej povinnosti, ktoré nemožno stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou. Zrušil rozhodnutie NS SR 7MCdo/27/2012 zo dňa 19. 02. 2014, pretože sa nestotožnil s jeho právnym záverom o príčinnej súvislosti medzi oslobodzujúcim rozsudkom a rozhodnutím o prepustení zo služobného pomeru. Uviedol, že prípadný oslobodzujúci rozsudok neznamená, že žalobca sa nedopustil porušenia služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pretože takéto porušenie služobnej povinnosti alebo prisahy nemusí dosahovať intenzitu trestného činu. V danom prípade však personálnym rozkazom zo dňa 25. 07. 2017 pod č. 4835 bolo zrušené dočasné pozbavenie výkonu štátnej služby žalobcu. Žalobca mohol nastúpiť a vykonávať službu.

2.5. Žalobca v konaní nepreukázal závažnosť následkov v rodinnom, súkromnom, spoločenskom, pracovnom uplatnení v ním požadovanom rozsahu. Bol rozvedený, žil s družkou u jej rodičov. Trestné konanie prebiehalo dlhšiu dobu, počas ktorej nemohol nastúpiť do pracovného pomeru. Je zrejmé, že počas doby pozastavenia výkonu činnosti bol obmedzovaný v pohybe, pracovnom zaradení. Malo to negatívny vplyv na jeho psychiku a zdravotný stav. Odvolací súd preto v súlade s rozhodnutím súdu prvej inštancie považoval jeho nárok za dôvodný. Nestotožnil sa so sumou vo výške 2000 eur, ktorú súd prvej inštancie riadne nezdôvodnil. Preto rozsudok v zamietajúcej časti zmenil a priznal žalobcovi ešte 4000 eur. Spolu žalovaná vyplatí žalobcovi sumu 6000 eur v jeho zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil poukazom na § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. Dovolacím dôvodom v zmysle argumentácie žalobcu je skutočnosť, že procesný postup odvolacieho súdu spočíval v nevykonaní dokazovania pričom vyslovil skutkové závery, voči ktorým sa žalobca nemohol brániť a sú v rozpore s vykonanými dôkazmi, jedná sa len o úvahy odvolacieho súdu bez akýchkoľvek právne relevantných dôkazov, ktorými by súd podložil svoje tvrdenia, pričom v podstate odvolací súd musel vo veci rozhodnúť vzhľadom k už raz zrušenému nezákonnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, poukazujúc dovolateľom na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu EŠLP a ďalšie. Mal za to, že sa odvolací súd nevysporiadal s jeho námietkami týkajúcimi sa neúčasti na misii v Afganistane, neberúc v úvahu absolvovanie výberového konania, čo bolo potvrdené aj výpoveďami jeho bývalých kolegov. Taktiež nezohľadnil tú skutočnosť, že po rozvoze manželstva došlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom vzhľadom na vek dieťaťa a nerentabilitu predaja nehnuteľnosti, ostal ako podielový spoluvlastník nehnuteľnosti bez finančného vyporiadania. Taktiež mal za to, že odvolacím súdom nebola zohľadnená výška dlhov vyplývajúca z nezaplateného výživného maloletého syna, ktoré bolo možné uhradiť až po poskytnutí plnenia zo strany bývalého zamestnávateľa. Ďalej uvádzal, že odvolacím súdom nebola vzatá do úvahy aj tá skutočnosť, že počas doby trestného stíhania sa nemohol uchádzať o iné zamestnanie, nakoľko bol povinný sa zdržiavať v mieste bydliska, a to počas pracovnej doby. Mal za to, že bolo nevyhnutné aby sa odvolací súd vo svojom rozhodnutí vyporiadal aj s námietkami týkajúcimi sa nemožnosti ďalšieho pokračovania v službe vojaka, nakoľko mal obavy z opakovaného nevhodného správania jeho nadriadených. Odvolací súd v zmysle argumentácie žalobcu taktiež neuspokojivým spôsobom vysporiadal so samotným dôvodom vznesenia obvinenia, ale aj s tým že dovolateľ po postavení mimo službu žil so svojou družkou, ktorá spolu s jej rodičmi hradila všetky náklady, nakoľko so zníženého platu vo výške 40 % si dovolateľ nebol schopný zabezpečiť ani len stravu a bol odkázaný na pomoc od príbuzných spočívajúcu v poskytovaní pôžičiek. Mal za to, že odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí odklonil od rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

3.2. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej zamietajúcej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že dovolanie žalobcu považuje za polemiku s rozhodnutím odvolacieho súdu, resp. spochybnenie právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné v

zmysle § 448 CSP zamietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) dovolateľ v dovolaní nenamietal chyby a nesprávnosti v procese prejednávania sporu (v procedúre jeho vedenia) zo strany odvolacieho súdu, ale zreteľne namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci majúci svoj základ v neobjektívnom hodnotení dôkazov.

12.1. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní namietal, že sudy nevysvetlili dôsledky, prípadne účinky alebo vecné súvislosti niektorých skutočností, z hľadiska obsahového ide o námietku, že napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, prípadne nepreskúmateľné.

12.2. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ v súvislosti s uplatnenou prípustnosťou dovolania namietal de facto nesprávne vyvedené skutkové závery vyplývajúce z nedostatočne vykonaného dokazovania, spočívajúce v nezohľadnení odvolacím súdom, jeho neúčasti na misii v Afganistane, neberúc v úvahu absolvovanie výberového konania, čo bolo potvrdené aj výpoveďami jeho bývalých kolegov.

12.3. V súvislosti s predmetnou námietkou dovolací súd poukazuje na bod 11. - 12. rozhodnutia odvolacieho súdu, v zmysle ktorých:

„11. Žalobca nemajetkovú ujmu odvodzoval neúčastou na misii, následným služobným rastom, zvyšovaním platu, hodnosti, nemožnosťou sa zamestnať, pretože sa musel zdržiavať v mieste pobytu a

musel sa hlásiť nadriadenému, jeho rodinným životom. Odvolací súd sa nestotožnil s jeho názorom o dopade trestného stíhania na rodinný život. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že k rozpadu manželstva a jeho rozvodu došlo pred začatím trestného stíhania. Žalobca žil v spoločnej domácnosti s družkou u jej rodičov, za bývanie a stravu neplatili. Po skončení trestného konania a jeho oslobodenia mu bola vyplatená náhrada mzdy, o ktorú mal znížený príjem. Podstatné je, či konaním žalovanej došlo k zásahu do profesionálneho života takým spôsobom, že mu bol znemožnený služobný postup, účasť na misiách a vyšší príjem s tým súvisiaci. Žalobca po oslobodzujúcom rozsudku nemal záujem zostať v služobnom pomere. Potvrdil to vo svojej výpovedi a potvrdila to jeho družka a sestra. Vo svojej výpovedi uviedol, že mal odpracovaných 19 rokov. Mal hodnotu desiatnika na 5 rokov, musel by požiadať o vyššiu hodnotu, ak chcel zostať v armáde, nepožiadala o ňu pre prebiehajúci spor. Nepožiadala o zvýšenie hodnoty na čatár, lebo sa mal zmeniť zákon o výsluhovom dôchodku. Služobný pomer skončil na základe svojho rozhodnutia. Bol dočasne prepustený zo služobného pomeru podľa § 65 ods. 1 zákona č. 346/2005 Z. z., pretože bol trestne stíhaný za prečin porušovania povinnosti dozornej služby podľa § 408 ods. 1 Trestného zákona. Personálnym rozkazom riaditeľa personálneho útvaru Ozbrojených síl SR č. 3857 zo dňa 06. 07. 2017 podľa § 83 ods. 1 písm. m) zákona č. 281/2015 Z. z. bol prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka v stájej službe podľa § 223 ods. 1 zákona č. 281/2015 Z. z., na základe čoho mu skončil služobný pomer z dôvodu uplynutia výsluhy v hodnosti podľa zákona č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl SR. Jeho tvrdenie, že nemohol nastúpiť pre možnú šikanu, je hypotetické. Odišiel zo služobného pomeru preto, že mal odpracovaných 20 rokov a vznikol mu nárok na dôchodok. Rovnako je hypotetické, že by účasťou na cvičeniach bol zaradený na misie. Počas celého konania sa bránil oslobodzujúcim rozsudkom. Odvolací súd však poukazuje na jednotné stanovisko správneho kolégia NS SR, že trestné konanie pred orgánmi činnými v trestnom konaní a konanie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru sú dve odlišné konania, zverené zákonmi odlišným orgánom, upravené odlišnými právnymi predpismi. Otázka trestnoprávnej zodpovednosti nie je zhodná so skutočnosťami, ktoré tvoria podklad pre prijaté personálne opatrenie - prepustenie zo služobného pomeru. Správne orgány vo veciach služobného pomeru majú zákonom danú kompetenciu konať samostatne, nezávisle od výsledkov iného, napr. trestného konania. Ani samotný záver orgánov činných v trestnom konaní o vine, resp. nevine žalobcu zo spáchania trestného činu nemôže mať žiaden vplyv na závery orgánov v personálnom konaní. Prípadný oslobodzujúci rozsudok taktiež neznamená, že žalobca sa nedopustil porušenia služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pretože takéto porušenie služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti nemusí dosahovať intenzitu trestného činu. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 296/2014 uviedol, že v prípade prepustenia príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru ide o personálne opatrenie za porušenie pracovnej prisahy a služobnej povinnosti, ktoré nemožno stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou. Zrušil rozhodnutie NS SR 7MCdo/27/2012 zo dňa 19. 02. 2014, pretože sa nestotožnil s jeho právnym záverom o príčinnej súvislosti medzi oslobodzujúcom rozsudkom a rozhodnutím o prepustení zo služobného pomeru. Uviedol, že prípadný oslobodzujúci rozsudok neznamená, že žalobca sa nedopustil porušenia služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pretože takéto porušenie služobnej povinnosti alebo prisahy nemusí dosahovať intenzitu trestného činu. V danom prípade však personálnym rozkazom zo dňa 25. 07. 2017 pod č. 4835 bolo zrušené dočasné pozbavenie výkonu štátnej služby žalobcu. Žalobca mohol nastúpiť a vykonávať službu.

12. Žalobca v konaní nepreukázal závažnosť následkov v rodinnom, súkromnom, spoločenskom, pracovnom uplatnení v ním požadovanom rozsahu. Bol rozvedený, žil s družkou u jej rodičov. Trestné konanie prebiehalo dlhšiu dobu, počas ktorej nemohol nastúpiť do pracovného pomeru. Je zrejmé, že počas doby pozastavenia výkonu činnosti bol obmedzovaný v pohybe, pracovnom zaradení. Malo to negatívny vplyv na jeho psychiku a zdravotný stav. Odvolací súd preto v súlade s rozhodnutím súdu prvej inštancie považoval jeho nárok za dôvodný. Nestotožnil sa so sumou vo výške 2 000 eur, ktorú súd prvej inštancie riadne nezdôvodnil. Preto rozsudok v zamietajúcej časti zmenil a priznal žalobcovi ešte 4 000 eur. Spolu žalovaná vyplatí žalobcovi sumu 6 000 eur v jeho zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania.“

12.4. Svedok O. N. (č. l. 285) uviedol, že spolu so žalobcom spolupracovali, a to pri výcviku pred nástupom na misiu, nakoľko podľa pravidiel, sa každý výcviku zúčastniť musel, na základe čoho mohol

byť následne vybratý. Svedok R. G. vo svojej výpovedi zo dňa 5. novembra 2021 (č. l. 286) uviedol, že vedomosť o potencionálnom vybratí žalobcu na misiu mal, avšak podľa jeho vedomostí sa na výcvik nedostal a pri každom výcviku sa vychádzalo z rezervy, t. j. nie každý sa na zahraničnú misiu po absolvovaní výcviku dostal. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd konštatuje, že sa odvolací súd v spojení so súdom prvej inštancie, dostatočným, jasným a konzistentným spôsobom vysporiadali s predmetnou námietkou, nie však rozporuplne ako to dovolateľ namietal. Z obsahu spisu a ani svedeckých výpovedí svedkov R.D. G. a O. N. ani samotného žalobcu totiž nevyplýva, že by sa jednalo o nárokovateľnú účasť žalobcu na misii v Afganistane. To, že žalobca splnil jednu z formálnych náležitostí v podobe výcviku, ktorý je nevyhnutný pre možný výber profesionálneho vojaka na plnenie úloh mimo územia Slovenskej republiky, ešte nezakladá jeho nárok na takúto účasť na mierovej, bojovej a inej misii.

12.5. Pokiaľ dovolateľ mal za to, že odvolacím súdom nebola zohľadnená výška dlhov vyplývajúca z nezaplateného výživného maloletého syna, ktoré bolo možné uhradiť až po poskytnutí plnenia zo strany bývalého zamestnávateľa, opätovne dovolací súd poukazuje na bod 11 a 12 rozhodnutia odvolacieho súdu a taktiež bod 52 rozhodnutia súdu prvej inštancie v ktorom je uvedené: „z výpovede bývalej manželky mal preukázanú skutočnosť, ktorú ani žalobca nepoprel, že mu vznikol nedoplatok na výživnom. Neplnenie si vyživovacej povinnosti mohlo zanechať negatívny odraz aj na jeho vzťahu so synom, ktorý túto informáciu mohol získať od svojej matky o obmedzených finančných zdrojoch rodiny, a ktorá skutočnosť umocnila možno aj zložitý vzťah syna k otcovi (nedostatok osobného kontaktu, neplnenie si vyživovacej povinnosti,...), čím žalobca stratil možnosť spolupodieľať sa na výchove, trávení času so synom a v dôsledku riadneho neplnenia si vyživovacej povinnosti možno predpokladať, že utrpel aj jeho kredit, otcovská autorita v očiach syna tým, že sa nemohol podieľať na úhrade hoci aj nevyhnutných majetkových potrieb porovnateľných s ostatnými spolužiakmi, rovesníkmi.“ Vzhľadom na uvedené po preukázaní zásahu do osobného, rodinného, pracovného života dospel súd prvej inštancie v spojení so súdom odvolacím k záveru, že nemožno dosiahnuť satisfakciu len ospravedlnením sa, ale je nevyhnutné priznať nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy. Uvedená ujma, ktorú utrpel žalobca podľa súdov nižších inštancií, nie je finančne vyjadriteľná ako v prípade náhrady škody, ale túto ujmu možno vyjadriť len ako nemajetkovú ujmu. V súhrne uvedené, pokiaľ žalobca namietal, že sa odvolací súd nevysporiadali s predmetnou námietkou, dovolací súd konštatuje, že sa odvolací súd v spojení so súdom prvej inštancie dostatočným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadali s predmetnou námietkou. Taktiež sa vo vyššie citovaných bodoch vypořádali i s tou skutočnosťou, že sa žalobca počas doby trestného stíhania nemohol uchádzať o iné zamestnanie, nakoľko bol povinný sa zdržiavať v mieste bydliska, a to počas pracovnej doby.

12.6. Pokiaľ však dovolateľ namietal, že vzhľadom na vedené trestné stíhanie mu bolo znemožnené ďalšie pokračovanie v službe vojaka, nakoľko mal obavy z opakovaného nevhodného správania jeho nadriadených, dovolací súd uvádza, že dovolateľom tvrdené potencionálne šikanózne správanie jeho nadriadených z obsahu spisu a ani z vykonaného dokazovania nevyplýva a v priebehu konania nebolo ani preukázané. Žalobcovi tak nebránilo nič po oslobodení spod obžaloby, aby naďalej zotrval v služobnom pomere, nakoľko aj z pohľadu odvolacieho súdu sú žalobcove úvahy o šikanóznom správaní iba hypotetické.

12.7. V súvislosti s námietkou dovolateľa týkajúcou sa neuspokojivého spôsobu vysporiadania so samotným dôvodom vznesenia obvinenia, ale aj s tým, že dovolateľ po postavení mimo službu žil so svojou družkou, ktorá spolu s jej rodičmi hradila všetky náklady, nakoľko so zníženého platu vo výške 40 % si dovolateľ nebol schopný zabezpečiť ani len stravu a bol odkázaný na pomoc od príbuzných spočívajúcu v poskytovaní pôžičiek, dovolací súd konštatuje aj vzhľadom na vyššie uvedené, že sa odvolací súd v spojení so súdom prvej inštancie jasným, konzistentným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadali s predmetnou námietkou a možno konštatovať, že právne závery obsiahnuté v rozhodnutí odvolacieho súdu nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním a odvolací súd pri nezmenenom skutkovom stave iba navýšil sumu priznanej nemajetkovej ujmy s poukazom na bod 12 jeho rozhodnutia.

13. Dovolací súd poznamenáva, že nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmavať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu

nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod) a či konajúci súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd takéto pochybenia nezistil.

14. Prvostupňové a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Dovolateľ preto nemôže dôvodne a opodstatnene namietať, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

15. V kontexte požiadaviek riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd dovolací súd zdôrazňuje, že ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (napr. rozhodnutia vo veciach Ruiz Torija proti Španielsku, Hiro Balani proti Španielsku, Georgiadis proti Grécku, Higgins proti Francúzsku). Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Ani súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

16. Obsah spisu vedeného v preskúmanej veci v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, nemožno považovať za neodôvodnený. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu náležitosti v zmysle § 393 CSP. Ako už bolo uvedené vyššie, za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa.

17. Dovolateľ vyvodil tiež prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pričom právnu otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nešpecifikoval.

18. Na to, aby odvolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

19. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

19.1. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku, kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú má odvolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že odvolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Dovolací súd poznamenáva, že samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, či sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, prípadne kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní žalobou uplatneného nároku, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP a § 432 ods. 2 CSP. Rovnako tiež odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu a absenciou dostatočného zistenia skutkového stavu veci nepredstavuje vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

19.2. Dovolateľ však absenciou formulácie právnej otázky nespĺňa zákonom ustanovené podmienky kladené na to, aby bola spôsobilá založiť prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

19.3. V prípade, ak by odvolací súd absenciou konkrétne vymedzenej právnej otázky (otázok) nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03). Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že na podklade dovolania žalobcu nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

20. Vychádzajúc z uvedeného, dovolací súd považoval dovolateľom uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP za nedôvodný a vzhľadom na to dovolanie zamietol podľa § 448 CSP.

21. Dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Súd

prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovanej žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli, preto jej ich náhrada nebola priznaná.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.